

ŁÓDŹ.pl

DLA SENIORA | DLA RODZIN | DLA KOCHAJĄCYCH ŁÓDŹ

VADEMECUM
HISTORII ŁODZI
ODC. 62.

CZAS INWESTYCJI
KOMUNALNYCH

strona 7

„KATEDRA NA STOKACH” OTWORZY SIĘ NA STAŁE

W ŁODZI JAK W STAMBULE **strona 3**

AKTUALNOŚCI

REKORD
ADOPCJI
W SCHRONISKU!

strona 2

AKTUALNOŚCI

DROGA ROWEROWA
POŁĄCZY ŁÓDŹ
I ALEKSANDRÓW

strona 4

ŁÓDŹ DLA DZIECI

BAJKOWE
PRZYGODY

strona 8

KRZYŻÓWKA + SUDOKU

CHWILA RELAKSU
DLA KAŻDEGO

strona 12-13

REMONT NA OSTATNIEJ PROSTEJ

Nowe chodniki, miejsca parkingowe, jezdnia i przystanki. Kończy się remont ul. Inowrocławskiej.

W ostatnim czasie wykonawca pracował przy nawierzchni drogi i wyniesionym przejściu dla pieszych, który uspokoi ruch na tej ulicy. Nowa jezdnia ul. Inowrocławskiej jest już praktycznie gotowa, dlatego mieszkańcy mogą po niej jeździć w obu kierunkach. Po swojej trasie kursuje też MPK. Trwają jeszcze prace wykończeniowe przy chodnikach czy parkingach, a przy ul. Inowrocławskiej będzie aż 112 miejsc parkingowych. Ponadto zasadzonych zostanie 17 drzew. Prace w pełni zakończą się jeszcze w tym miesiącu.

Ul. Inowrocławska to już kolejna – po ul. św. Teresy od Dzieciątka Jezus i ul. Sierakowskiego – droga wyremontowana ostatnio na Bałutach. A trwają jeszcze remonty ulic Lutomierskiej, Klonowej i Hipotecznej, które zakończą się w wakacje. Jeszcze w tym roku

nowe nawierzchnie otrzymają też ulice Kalinowa, Kniaziewicza i Biegańskiego. **TAnd**

FOT. ŁÓDŹ.PL

FOT. ŁÓDŹ.PL

LOKALE dla przedsiębiorców

Miasto Łódź przyznało w przetargu kolejne lokale użytkowe chcącym prowadzić w nich działalność gospodarczą. Część lokali znajduje się w budynkach po rewitalizacji.

W przetargu wylicytowano 60 adresów, na terenie całej Łodzi, m.in. przy ulicach Legionów, Piotrkowskiej, Wojska Polskiego, Organizacji WiN, Zgierskiej, Paderewskiego, Przybyszewskiego, Włókienniczej, Sienkiewicza, Gdańskiej i na Księżym Młynie. Przy ul. Legionów powstana np. studio tatuażu, lokal

gastronomiczny i pracownia fotograficzna, a przy ul. Wojska Polskiego salon kosmetyczny. Z kolei ul. Włókiennicza wzbogaci się o gabinet fizjoterapii i studio architektoniczne, a przy ul. Sienkiewicza będą działać salon fryzjerski (numer 9) i lodziarnia (numer 79). Przy ul. Piotrkowskiej 124 otworzy się nowa kawiarnia, a na Księżym Młynie, pod nr 11 – salon piękności.

Stawki wynajmu są bardzo zróżnicowane, w zależności od lokalu wyniosły od 7,50 do ponad 100 zł/mkw. **PaŚ**

WRÓCIŁY MIEJSKIE ROWERY

FOT. ŁÓDŹ.PL

Wczoraj, 2 kwietnia, nowy sezon zainaugurował Łódzki Rower Publiczny, którego operatorem po roku przerwy ponownie została firma Nextbike. Łodzianie otrzymali do użytku 1200 rowerów czwartej generacji i 120 stacji bazowych. Nowością są rozsiane po mieście

wirtualne strefy zwrotu, w których pojazdy można pozostawić za opłatą, oraz darmowa strefa zwrotów i wypożyczeń na ul. Piotrkowskiej. Do korzystania z ŁRP niezbędna jest aplikacja, którą można pobrać ze strony łodzkirowerpubliczny.pl.

red

REKORD ADOPCJI W SCHRONISKU!

Schronisko dla zwierząt w Łodzi notuje coraz lepsze wyniki adopcji psów i kotów. Zmiany wprowadzone na początku roku umożliwiły znalezienie domu ponad 100 zwierzętom! Placówka szykuje się też do remontu.

Od niedawna schronisko jest dostępne dla adoptujących przez cały tydzień, również w weekendy. Proces adopcji wspiera kilkudziesięciu nowych wolontariuszy, powołano nowe stanowisko koordynatora adopcji. W najbliższych planach są inwestycje, które pomogą

jeszcze skuteczniej szukać nowych domów dla zwierząt. Założenie jest takie, by schronisko było dla czworonogów miejscem jedynie krótkotrwałego pobytu.

Obiekt przy ul. Marmurowej zyska wkrótce osobne pomieszczenie do przyjaznych adopcji, którego tam dotychczas brakowało. Przetarg na remont jest już rozstrzygnięty. Miasto wystąpiło też o powiększenie terenu schroniska o sąsiednią działkę, gdzie ma powstać wybieg dla psów.

FOT. SCHRONISKO ŁÓDŹ

PaŚ

ROLNICY ZNÓW PROTESTUJĄ

W całym kraju nie ustają protesty rolników, którzy kolejną zmasowaną akcją demonstracyjną zapowiedzieli na czwartek, 4 kwietnia. W Łodzi w godz. 10:00-17:00 mają blokadować ul. Aleksandrowską – od

Zabiańca do ul. Szczecińskiej, co może powodować duże utrudnienia w ruchu i kursowaniu komunikacji miejskiej w rejonie Teofiiłowa, a także wpływać na dojazdy do Aleksandrowa Łódzkiego i Zgierza. **red**

CIEMNA STRONA MIASTA

NA SYGNALE

OSZUST Z WYBRZEŻA

Łódzcy policjanci zatrzymali oszusta, który w internecie sprzedawał książki, ale nie dostarczał ich nabywcom.

13 marca do komisariatu na Widzewie zgłosiła się łodzianka oszukana przez internetowego sprzedawcę. Na jednym z portali społecznościowych proponował on sprzedaż książek o specjalistycznej tematyce. Kobieta zamówiła jedną pozycję, płacąc szybkim przelewem. Książka miała trafić

do paczkomatu, ale... nie została wysłana.

Śledczy w kilka dni ustalili dane oszusta, którym okazał się mieszkaniec Gdańska. Dwudziestoosmiolatek był zaskoczony wizytą policjantów w swoim mieszkaniu. Usłyszał już dziewięć zarzutów oszustwa internetowego, za co grozi mu kara do 8 lat pozbawienia wolności. Policjanci jeszcze sprawdzają, czy nie popełnił więcej przestępstw.

red

KATEDRA NA STOKACH BĘDZIE OTWARTA

Kiedyś zwany „podziemnym pałacem”, teraz częściej „podziemną katedrą”. Zbiornik na Stokach, który łożdzianie mogli dotąd podziwiać tylko raz na kilka lat, stanie się stałą atrakcją turystyczną. Nie tylko zmieni swoją funkcję, ale zyska też całkiem nową aranżację, by jeszcze lepiej promować Łódź i jej wyjątkową historię.

Łódź jak Stambuł

Zakład Wodociągów i Kanalizacji w Łodzi, który planuje metamorfozę tego miejsca, inspirował się słynną Basilicą Cistern w Stambule. Turecki obiekt przyciąga milion odwiedzających rocznie, a łożdki ma w sobie, zdaniem pomysłodawców, podobny

potencjał. Oba miejsca są do siebie bliźniaczo podobne.

Katedra świateł

ZWiK już przygotowuje dokumentację, która pozwoli na metamorfozę „podziemnej katedry”. Pierwsze prace mogą się rozpocząć w 2025 r. Oprócz

dostosowania samego zbiornika i jego nowej aranżacji – główną zmianą ma być spektakularna iluminacja – planowana jest też przebudowa infrastruktury wokół obiektu na Stokach. Do tego dojdzie element edukacyjny – instalacja stałej wystawy o historii Łodzi przełomu XIX i XX w.

Kopuły i kolumny

Na pomysł budowy zbiorników na Wzgórzu Stokowskim (260 m n.p.m.) wpadł inżynier William Heerlein Lindley. Pierwsze dwa zbiorniki, każdy o pojemności 15 mln litrów, zbudowano w latach 1934–1937. Dwa kolejne po II wojnie światowej w la-

tach 1949–1953. Wszystkie powstały na planie kwadratów o boku 60 m. Na sklepienie każdego składa się 100 kopuł podtrzymywanych przez 81 kolumn. Ich zagęszczenie przywodzi na myśl średniowieczne katedry – stąd potoczna nazwa „katedra na Stokach”. Paś

REWITALIZACJA

Wykonane i zaplanowane

Podzielony na osiem projektów gminny program Rewitalizacji Obszarowej Centrum Łodzi zmienił Śródmieście. Oto co już zrobiono za ponad półtora miliarda złotych.

Przede wszystkim gruntownie odnowiono 180 kamienic, w których powstało łącznie 1006 mieszkań, 270 lokali usługowych i 36 pracowni artystycznych. Do tego przebudowano

lub zbudowano od nowa ponad 50 odcinków ulic, pasaży, przebieg wewnętrznych kwartałowych i placów. Nowe oblicze zyskały trzy popularne łożdzkie parki: im. Moniuszki, im. Sienkiewicza i Staromiejski. Urządzono również trzy zupełnie nowe skwery: przy ul. Kilińskiego 40, przy ul. Włókienniczej 19 i na skrzyżowaniu ul. Kilińskiego i ul. Rewolucji 1905 r.

To jednak nie koniec. Wciąż trwają prace renowacyjne w 11 kamienicach i wiadomo już, że w następnym, dziewiątym projekcie ROCL wyremontowanych zostanie kolejnych dziewięć budynków. Ich adresy to: ul. Piotrkowska 20, 34, 36, 38, 41 i 50, ul. Więckowskiego 8, ul. Próchnika 6 oraz ul. Wschodnia 47.

ML

DRUGI CZARTER NA MAJÓWKĘ

Pierwszy tegoroczny lot czarterowy z Łodzi do Turcji na majowy weekend wyprzedał się na pniu. Biuro podróży Coral Travel Poland wycharterowało właśnie drugi samolot, by więcej łożdzian mogło spędzić długi weekend w Antalyi.

W tym roku po raz pierwszy sezon letnich czarterów rozpoczyna się na łożdzkim lotnisku już 27 kwietnia, kiedy to polecą pierw-

szy samolot do tureckiej Antalyi. Zainteresowanie spędzaniem długiego majowego weekendu w Turcji było tak duże, że miejsca w samolocie zostały szybko wyprzedane. Biuro Podróży Coral Travel zdecydowało zatem o podstawieniu drugiego samolotu, który do Antalyi polecą w niedzielę, 28 kwietnia. Są w nim jeszcze wolne miejsca.

red

Wieczór z panem Kleksem

Sceniczną wersję kinowego hitu „Akademia pana Kleksa”, zrealizowany z rozmachem spektakl z udziałem aktorów z filmu, będzie można zobaczyć w sobotę, 7 kwietnia w Atlas Arenie.

„Akademia Pana Kleksa na żywo – Muzyczna Szkoła Wyobraźni” to widowisko zachwycające kolorową scenografią, zacierające granicę między sceną a pu-

blicznością. Aktorzy i wokaliści wchodzi w ekscytującą interakcję z widzami, zapraszając do wspólnego śpiewu i zabawy. Dzięki wykorzystaniu nowych technologii i dronów publiczność staje się częścią widowiska, tworząc razem z obsadą wyjątkowe i niezapomniane show.

W rolach głównych plejada aktorów z filmu: Antonina Litwiniak (Ada Niezgód-

ka), Sebastian Stankiewicz (Ptak Mateusz), Daniel Walasek (ksiądz Vincent), Konrad Repiński (Albert) oraz Jana Jachimek (Serdel). Podczas wydarzenia odbędą się precastingi do trzeciej części filmowych przygód pana Kleksa. Utalentowani młodzi widzowie mają szansę występu w kolejnym kinowym hicie Macieja Kawulskiego.

red

BILETY:

WSCHODNIA OBWODNICA ŁODZI

Powstaną dwie ważne inwestycje dla wschodniej części miasta – przedłużenie ul. Puskina i obwodnica Wiskitna. Odciążą one zatłoczone drogi, usprawnią komunikację między osiedlami i zapewnią wygodny przejazd mieszkańcom wschodniej części Łodzi.

Tory kolejowe na Widzewie niczym rzeka utrudniają podróżowanie po Łodzi. Poprawę zapewni tunel na przedłużeniu al. Hetmańskiej oraz wiadukt na ul. Malowniczej. Szykowana jest

kolejna duża inwestycja nad torami kolejowymi na Widzewie, która połączy jego wschodnią część ze Stokami. To przedłużenie ul. Puskina, która za rondem Inwalidów będzie przebiegać nad torami i dotrze do ul. Pomorskiej w rejonie ul. Arniki.

Przedłużenie ul. Puskina będzie etapem budowy obwodnicy wschodniej części Łodzi. Planowana jest przebudowa ul. Puskina od ronda Sybiraków do ul. Dąbrowskiego.

Przeskalowana, ale też niedopasowana do obecnych standardów droga wymaga kompleksowej modernizacji, aby zwiększyć jej nośność i zapewnić dojazd do terenów przemysłowych. Natomiast na południe od ul. Dąbrowskiego powstanie dalszy jej ciąg, prowadzący na Jędrzejów, gdzie połączy się z obwodnicą Wiskitna, która odciąży osiedle od TIR-ów i ruchu transportowego. Ta wschodnia obwodnica Łodzi zakończy swój bieg na

al. 600-lecia Miasta Łodzi. Cała trasa od Wiskitna po Stoki to ponad 8 km, a wraz z obwodnicą Nowosolnej, która się z nią połączy, to 15 km zupełnie nowych dróg w mieście. Jest już gotowa dokumentacja, która umożliwi złożenie wniosków o dofinansowanie tych projektów, a jest to niebagatelna inwestycja o wartości ok. 200 mln zł. Pierwsze etapy budowy wschodniej obwodnicy Łodzi planowane są na lata 2025–2026.

TAnd

Ul. Puskina

HALA DOGONI XXI WIEK

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji planuje odnowić halę sportową przy ul. ks. Skorupki 21. Już 67-letni Pałac Sportu, wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków, ma być przyjazny dla środowiska i spełniać bieżące standardy ekologii i efektywności zarządzania energią.

W ramach inwestycji zostanie wykonana termomodernizacja obiektu, która ograniczy jego zapotrzebowanie na energię. Prace obejmą m.in. modernizację dachu, przyłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej, montaż odnawialnych źródeł energii oraz wymianę oświetlenia na energooszczędne.

– Odtworzenie historycznych świetlików i okien dachowych pozwoli na doświetlenie płyty głównej, a to pomoże zmniejszyć zużycie energii. Modernizacja wentylacji i umieszczenie jej wewnątrz budynku poprawi komfort trenujących w hali. Montaż odnawialnych źródeł energii zapewni nam niezależność i bezpieczeństwo energetyczne oraz przyczyni się do optymalizacji kosztów eksploatacji – wylicza Iwona Safjanowska, zastępca dyrektora MOSiR-u. Szacowana wartość zadania to ok. 25 mln zł z możliwością uzyskania 85% dofinansowania. Stosowny wniosek zostanie złożony najpóźniej w III kwartale 2024 r. Prace mogłyby rozpocząć się

na początku 2025 r. i zakończyć w drugiej połowie 2026 r.

TW

INFO

Pałac Sportu wyposażono w jedno z pierwszych w Polsce sztucznych lodowisk, na którym do 1991 r. grali hokeiści Łódzkiego Klubu Sportowego. Rozgrywano tam także mecze siatkarskiej Ligi Światowej, mecze bokserskie, mistrzostwa Europy w koszykówce kobiet czy pokazy tyżwiarstwa figurowego. W latach 80. XX w. hala gościła jeden z najważniejszych festiwali muzycznych tamtego okresu – Rockowisko. W obiekcie koncertowali m.in. Iron Maiden, The Cure, Shakin' Stevens, Kajagoogoo czy Budgie. Pałac Sportu pełnił (i wciąż pełni) funkcje targowe i treningowe.

ROWEROWA AGLOMERACJA

Łódź i Aleksandrów Łódzki połączy droga rowerowa, biegnąca wzdłuż ul. Aleksandrowskiej. Zapewni ona cyklistom wygodną komunikację między miastami. Powstaną też chodniki dla pieszych.

Między Łodzią a Aleksandrowem codziennie podróżują tysiące mieszkańców aglomeracji. Dzięki sprawnej i wygodnej infrastrukturze rowerowej część z nich będzie mogła wykorzystać

rowery do dojazdów do pracy czy szkoły. Szlak rowerowy będzie wydłużał się także w kierunku centrum Łodzi – na kolejnych etapach przebudowy ul. Aleksandrowskiej aż po Żabieniec, by w końcu na dwóch kółkach bez problemu móc dojechać z centrum Aleksandrowa Łódzkiego do ul. Piotrkowskiej. Droga rowerowa z Łodzi do Aleksandrowa powstanie wspólnym wysiłkiem obu miast

w ramach obszaru metropolitalnego. Łódzki magistrat będzie się starać o pozyskanie dodatkowych środków na realizację tego zadania. To kolejny wspólny projekt Łodzi i ościennych miast

w rozwój infrastruktury rowerowej. Wcześniej takie połączenie powstało pomiędzy Łodzią a gminą Andrespol, powstanie też droga rowerowa między Łodzią a Konstąnowem Łódzkim. Projekt trasy rowerowej do Aleksandrowa Łódzkiego, po pozytywnej ocenie wniosku o jego dofinansowanie, może zostać zrealizowany w ciągu najbliższych 2-3 lat.

TAnd

Droga rowerowa wzdłuż ul. Aleksandrowskiej poprowadzi aż do Aleksandrowa Łódzkiego

FOT. MAT. PRAS., JEREMI ASTASZOW

DOTKNIJ TEATRU W MIEŚCIE

„Wstydz się!”

Czternasta łódzka edycja „Dotknij Teatru” – obchodów Międzynarodowego Dnia Teatru – rozpocznie się już 6 kwietnia. Publiczność czeka na bezpłatne spektakle, performance’y, warsztaty i koncerty.

Hasło przewodnie tegorocznej edycji to „Re:definicje”, które skłania do refleksji nad istotą, granicami, ewolucją sztuki teatru oraz jego społeczną misją. Poprzez bogaty program artystyczny, warsztaty, dyskusje i spotkania z twórcami festiwal

zachęca do głębszego zastanowienia się nad znaczeniem teatru w życiu społecznym i kulturalnym.

Teatr określony na nowo

Tegoroczny festiwal „Dotknij Teatru” odbędzie się w formule weekendowej od 6 kwietnia do 17 maja w różnych lokalizacjach w Łodzi. – Zgodnie z hasłem tegorocznej edycji chcemy redefiniować teatr nie tylko przez jego formę, ale i przestrzeń, w których może gościć – zapowiadają organizatorzy. – Dlatego w tej edycji festiwal

„Kwiat paproci”

wchodzi w przestrzeń miejską, organizując wydarzenia w kawiarniach, parkach, w szkole, na ulicach oraz tam, gdzie teatr może być dostępny również dla przypadkowego widza. Inauguracja festiwalu to spektakl „Wstydz się!”, który zostanie zagrany 6 kwietnia o godz. 18:00 na scenie Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych. „Wstydz się!” to komediowo-dramatyczna opowieść autorstwa Weroniki Murek, w reżyserii utalentowanej Julii Mark. Na scenie zobaczymy Beatę Kawkę i Joannę Brodzik. Spektakl ten stanowi przejmującą, polską odpowiedź na „Opowieści podręcznej”, obiecuje poruszyć

serca i umysły widzów, prowokując do refleksji nad naturą ludzkich emocji oraz społecznymi normami.

Spektakle w podwórkach

Festiwal „Dotknij Teatru” to 14 spektakli teatralnych, trzy performance’y, dwa warsztaty oraz dwa koncerty, które będą odbywać się na scenie Akademickiego Ośrodka Inicjatyw Artystycznych oraz w przestrzeniach miasta. Podczas Festiwalu zobaczymy m.in. spektakle grup niezależnych, takich jak Teatr Papahema „Fredro, bardzo mi miło”, Kolektyw No Hard Feeling „Grzybki”, grane na scenie AOIA oraz w innych loka-

lizacjach, czy Teatr Nowszy „Odyseja”.

Część wydarzeń przygotowywano specjalnie na tę okazję, jak np. „Koncert piosenek robotniczych” w wykonaniu Pauliny Walendziak czy plenerowe spektakle „Imię róży” oraz „Czy na Bałutach gryzą psy?”, które zostaną wystawione na łódzkich podwórkach. Nie zabraknie również warsztatów i innych wydarzeń towarzyszących. Udział we wszystkich wydarzeniach w ramach festiwalu jest bezpłatny, wystarczy odebrać bezpłatną wejściówkę w sekretariacie AOIA (ul. Zachodnia 54/56).

RedKu

„Fredro. Bardzo mi miło”

PROGRAM

- 6 kwietnia** godz. 18:00, scena AOIA, Inauguracja festiwalu, spektakl „Wstydz się!” reż. Julia Mark
- 7 kwietnia** godz. 12:00, scena AOIA, spektakl dla dzieci „Czerwony Kapturek” Teatru NEMNO
- 12 kwietnia** godz. 20:00, sala balkonowa AOIA, monodram: „Balkan Express” Luka Kuzmanovic
- 13 kwietnia** godz. 19:00, scena AOIA, spektakl „Grzybki” Kolektyw No Hard Feeling
- 14 kwietnia** godz. 12:00, scena AOIA, spektakl dla dzieci „Pchła Szachrajka” Fundacja Kulturalnie Otwarci
- 26 kwietnia** godz. 19:00, dworzec Łódź Fabryczna, performance „Odyseja” Teatr Nowszy
- 27 kwietnia** godz. 12:00, sala balkonowa AOIA, warsztaty młodzieżowe: „Odkryj teatr w sobie”
godz. 12:00, sala prób AOIA, warsztaty dla seniorów: „Teatr Ponadczasowy”
- 27 kwietnia** godz. 19:00, podwórko przy ul. Gdańskiej 14, „Koncert Piosenek Robotniczych” Paulina Walendziak
- 28 kwietnia** godz. 12:00, scena AOIA, spektakl dla dzieci „Wielkie myśli małej głowy”
- 3 maja** godz. 19:00, kawiarnia Ziemia Obiecana, ul. Piotrkowska 295A, spektakl „Proces do Kawki” reż. Szantal Strzeleńska
- 5 maja** godz. 12:00, scena AOIA, spektakl dla dzieci „Smok Wawelski” Teatr NEMNO
godz. 20:00, park Staromiejski, spektakl dla dzieci „Kwiat Paproci” Teatr Latarnia
- 9 maja** godz. 20:00, ul. Piotrkowska 3, spektakl „Imię Róży” reż. Szantal Strzeleńska
- 10 maja** godz. 19:00, spektakl „Fredro. Bardzo mi miło”
- 11 maja** godz. 19:00, Fuzja, ul. Milionowa 6A, spektakl taneczny „Praca” koncept: Andrzej Molenda i Zuzanna Kasprzyk
- 12 maja** godz. 19:00, podwórko przy ul. Gdańskiej 14, performance muzyczny „Czy na Bałutach gryzą psy?” Teatr YETA
- 13 maja** godz. 19:00, scena AOIA, czytanie performatywne: „Pies, kobieta, mężczyzna” reż. Michał Rzepka
- 17 maja** godz. 19:00, scena AOIA, koncert „REJS” zespół Mur Beton i Gadający Pies

DZIEJE SIĘ W ŚRODĘ

Scheiblerowie, Herbstowie, Grohmanowie

O godz. 17:00 filia nr 19 BMwł (ul. Żubardzka 3) zaprasza na wykład „Scheiblerowie, Herbstowie, Grohmanowie – powiązania towarzyskie, rodzinne i finansowe rodów budujących Łódź przemysłową”, który poprowadzi Tomasz Helbik z Muzeum Pałacu Herbsta. Podczas wykładu usłyszymy historię rodów fabrykanckich i ich wzajemnych powiązań, które doprowadziły do związania rodzin węzłami małżeńskimi oraz fuzji zakładów i powstania największej w Europie firmy włókienniczej. Wstęp wolny.

DZIEJE SIĘ W CZWARTEK

Wiosenne self-care z ajurwedą

Na godz. 17:00 Biblioteka FERMENT (ul. Wróblewskiego 67) zaplanowała wiosenny warsztat o rozkwitaniu w duchu ajurwedcy. Uczestnicy poznają ajurwedyjską koncepcję pięciu żywiołów i spróbują rozpoznać je w sobie. Dowiedzą się, czym jest sezonowość w ajurwedzie i co ajurweda poleca na wiosnę. Dostaną garść inspiracji, jak samodzielnie zadbać o swój wiosenny dobrostan. Warsztaty poprowadzi Marta Wesołowska. Udział bezpłatny, obowiązują zapisy: 571 553 035.

ODPOCZAĆ po świętach

Mazurki zjedzone? Rodzina odwiedzona? Święta mogą porządnie zmęczyć, szczególnie seniora. Kto bowiem zrobi najlepszy mazurek, jeśli nie babcia? A kto gotuje najlepszy żurek, jeśli nie dziadek? Dla tych, którzy chcieliby się rozerwać po trudach świętowania, mamy propozycje przygotowane przez miejskie instytucje kultury.

Miejska Strefa Kultury Teofilów – Centrum Twórczości Lutnia

zaprasza 9 kwietnia o godz. 15:00 na prelekcję o Kilimandżaro z cyklu „Senior w podróży”. Będzie to spotkanie z podróżniczką Małgorzatą Stępień-Dudek oraz jej relacja (również zdjęciowa i filmowa) z wyprawy na najwyższą górę Afryki. Na spotkanie nie trzeba się wcześniej zapisywać, wystarczy przyjść. Udział jest bezpłatny.

A może gimnastyka 60+? To też w poniedziałki, ale w Domu Kultury Widok przy al. Piłsudskiego 133. Zajęcia odbywają się w dwóch grupach: o godz. 14:00 oraz o godz. 15:15 i trwają godzinę. Ćwiczenia są odpowiednie dla seniorów, odbywają się w spokojnym tempie, a ich celem jest utrzymanie sprawności stawów. Można zapisać się na nie zarówno na miejscu, jak i przez stronę msk.lodz.pl. Koszt to 70 zł miesięcznie (opłata za czworo zajęć).

Seniorzy z Dąbrowy mogą zaś pomyśleć o wieczorku tanecznym. MSK Dąbrowa – Klub Dąbrowa organizuje go 12 kwietnia o godz. 17:00. Na spotkanie obowiązują zapisy pod nr. tel. 42 641 82 81 lub w sekretariacie klubu przy ul. Dąbrowskiego 93. Koszt udziału w zabawie wynosi 20 zł od osoby.

Jeśli nauka języka angielskiego, to we wtorek w MSK Górna na ul. Siedleckiej 1. Grupa początkująca spotyka się o godz. 10:00, a zaawansowana o godz. 11:00. Zajęcia trwają 45 minut i kosztują 40 zł miesięcznie. Można się na nie zapisać pod nr. tel. 501 180 652.

Taniec, film czy ćwiczenia – każdy senior znajdzie dla siebie coś, co pozwoli mu się rozerwać i odpocząć po świątecznych obowiązkach. OHO

Jak wiadomo, nieznajomość prawa szkodzi, dlatego specjalnie dla osób starszych DOZ Fundacja Dbam o Zdrowie oraz Akademia Humanistyczno-Ekonomiczna organizują konferencję „Prawo dla seniora”, która 15 kwietnia o godz. 12:00 odbędzie się w siedzibie AHE (ul. Rewolucji 1905 r. nr 51, aula G01). Na spotkaniu specjaliści poruszą aspekty prawne, które mogą być ważne dla seniora. Na konferencję nie trzeba się zapisywać, udział jest bezpłatny.

Dla miłośników X muzy MSK Dąbrowa ma propozycję „Kina dla seniora z kinem przytulnym”. W poniedziałki, środy i czwartki o godz. 11:00 można przyjść na seanse wybrane pod kątem swoich zainteresowań: podróżnicze, przyrodnicze, biograficzne, historyczne, ale też pokazy operowe czy musicale. Zapisywać się nie trzeba, a seans kosztuje 10 zł.

Rusza Samorządowy Uniwersytet III Wieku, którego zajęcia będą odbywać się w filiach Miejskiej Strefy Kultury, głównie w MSK na Żubardziu przy ul. Żubardzkiej 3.

Uniwersytet dla seniorów to warsztaty, spotkania, wykłady, koncerty i spektakle. Słuchaczem tej uczelni może zostać każdy łodzianin w wieku 60 lat i więcej, a udział w zajęciach będzie bezpłatny. Czym kusi szkoła dla seniorów? Będzie organizować m.in. warsztaty filmowe, wykorzystując profesjonalny sprzęt, wprowadzi seniorów w świat technologii XXI wieku, ale też postawi na ćwiczenia, zarówno fizyczne, jak i szarych komórek.

O szczegóły dotyczące zapisów i zajęć można pytać w MSK przy ul. Żubardzkiej 3 lub pod nr. tel. 42 651 67 47.

Jeśli ktoś chciałby spróbować śpiewu, w każdy poniedziałek o godz. 15:45 w MSK Karolew przy ul. Bratysławskiej 6A spotyka się chór „Karlolinki”. Na spotkanie trzeba się zapisać osobiście w ośrodku lub dzwoniąc pod nr. tel. 501 939 033. Za zajęcia nie trzeba płacić.

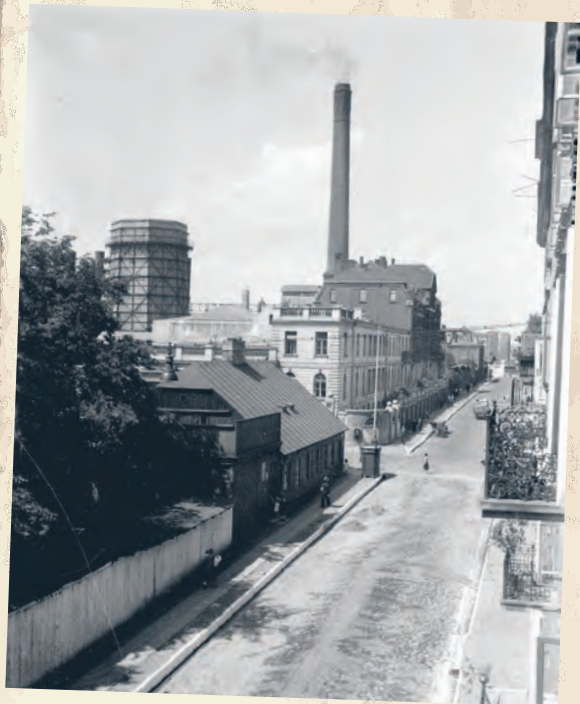
Czas inwestycji komunalnych

W okresie międzywojennym Łódź nadrabiała zaległości cywilizacyjne. Kluczowa była budowa wodociągów i kanalizacji, ale miasto inwestowało również w infrastrukturę komunikacyjną i energetyczną.

Pod koniec lat 30. XX w. w Łodzi zarejestrowanych było 1009 pojazdów samochodowych. Po łódzkich drogach jeździło 225 taksówek, 310 półciężarówek, 1000 dorożek konnych i blisko 7 tys. rowerów, które też podlegały rejestracji. Pierwsza stacja benzynowa powstała przy pl. Wolności, a wkrótce paliwo można było kupić jeszcze w 23 punktach w mieście.

Drogi i dróżki

Na 358 km łódzkich ulic jedna trzecia miała utwardzoną nawierzchnię. W centrum miasta tylko 6,3 km dróg miało najlepszą wtedy nawierzchnię z kostki granitowej. Asfalt pokrywał 1,4 km ulic, kostka bazaltowa – 0,8 km, a kostka drewniana – 0,6 km. Najwięcej, bo aż 225 km dróg, wybrukowano kamieniem polnym. Ulicę Piotrkowską do 1929 r. pokrywała nawierzchnia z kostki drewnianej. Znakomicie wyciszała stukot pojazdów, ale w czasie deszczów drewno było często wymywane. Polskie Towarzystwo Asfaltowe wybudowało nową, bitumiczną nawierzchnię od pl. Wolności do ul. Nawrot. Nawierzchnię ulicy Spacerowej (al. Kościuszki) stanowiła

bordowa kostka klinkierowa, która po II wojnie światowej została zdjęta i przeniesiona na ul. Jarcza. W upalne dni ulice z utwardzoną nawierzchnią były polewane wodą.

Oświetlenie na prąd i gaz

Przed wojną w Łodzi działało 4140 lamp elektrycznych i 2181 gazowych, które oświetlały drogi głównie na peryferiach miasta (ok. 60% lokalizacji żarówek 100 W). W centrum znajdowała się 1/4 słupów oświetleniowych o mocy 500 W, a w parkach świeciło 11% latarni. Elektrownia

miejska, należąca do prywatnego kapitału (magistrat posiadał jedynie 20% udziałów), była jednym z największych tego typu obiektów w kraju. W 1939 r. miała moc 100 MW, co dawało jej drugie miejsce w kraju po siłowni w Chorzowie. W Łodzi notowano 130 tys. indywidualnych odbiorców energii, a każdy właściciel musiał podświetlać także numer posesji.

Tramwajowe imperium

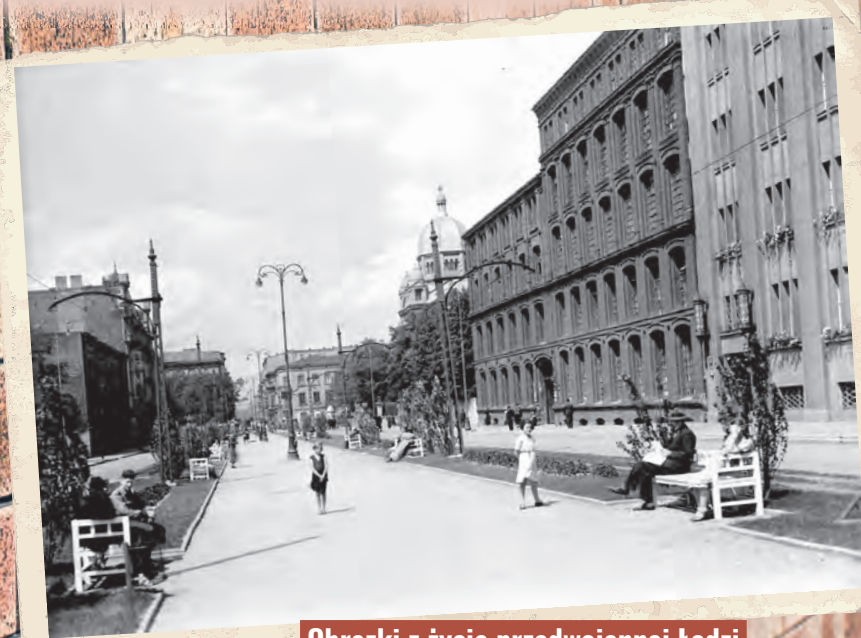
W okresie międzywojennym władze miejskie przejęły pakiet kontrolny Kolei Elektrycznej Łódzkiej

i zawarły nową umowę koncesyjną. Spółka miała np. płacić drakońskie kary za opóźnienia w kursowaniu tramwajów. Umowa podpisana w czerwcu 1923 r. miała obowiązywać do 1962 r. Dodano tam punkt dotyczący sytuacji nadzwyczajnych: „Lata wojenne mają wpływ na czas trwania umowy” – napisano w dokumencie. Spółka przewozowa kupowała tabor głównie z fabryki Lilpop, Rau i Löwentstein w Warszawie. Były to tzw. lilpopy I, II, III i sanoki pochodzące z fabryki Zieleniewskiego w Sanoku (nabyto 17 wagonów silnikowych i 23 przyczepy). To pierwsze w całości stalowe konstrukcje na łódzkich torach. Zabierały 28 pasażerów na miejscach siedzą-

cych i do 116 na miejscach stojących. Miały dwa silniki o mocy do 40 kW każdy, co pozwalało osiągnąć szybkość do 50 km/h. Długość linii tramwajowych w okresie międzywojennym wynosiła ponad 50 km. Tabor stanowiło 150 wagonów silnikowych i 161 przyczep. Linie tramwajowe przebiegały głównie na osi północ-południe, a miejski przewoźnik obsługiwał rocznie nawet do 70 mln pasażerów! Najpopularniejsza była linia 11 z Bałuckiego Rynku na Chojny, z której korzystało niemal 20% wszystkich podróźnych. Obłożona była również jedna z nielicznych linii na osi wschód-zachód, czyli „3”, jadąca z Zarzewa na osiedle Montwiłła-Mireckiego.

Bilet tramwajowy w 1936 r. kosztował 25 gr, ale system ulg powodował, że średnia cena wynosiła 20 gr. Bilet miesięczny był już jednak drogi, bo trzeba było zapłacić za niego 30 zł, a np. tkacz w Łodzi zarabiał dziennie nieco ponad 7 zł. Motorniczy prowadził pojazd, stojąc. Dopiero w 1936 r. wprowadzono na próbę stołki, i to tylko na linii 6 (Widzew – Doły). Można z nich było korzystać w końcowej części linii – przepisy zabraniały motorniczemu siedzenia podczas prowadzenia pojazdu zatłoczonymi ulicami lub na przystankach. Burty tramwajów miały kolor ciemnozielony, a numery linii znajdowały się na podświetlanych kominkach.

agr

Obrazki z życia przedwojennej Łodzi na fotografiach Włodzimierza Pfeiffera
FOT. ARCHIWUM PAŃSTWOWE W ŁODZI

Największą atrakcją kawiarni Espresso Patronum jest klimatyczny wystrój

Wystawa „Pałac pełen bajek” w Muzeum Kinematografii w Łodzi

BAJKOWY DZIEŃ DLA MALUCHA I NASTOLATKA

Chcesz spędzić czas z dzieckiem w nietuzinkowy sposób, ale brakuje Ci inspiracji? Nic nie szkodzi! Przychodzimy z gotowymi pomysłami na bajkowe przygody dla przedszkolaków i nastolatków. To też świetny sposób na powrót dorosłych do sentymentalnego świata sprzed lat, gdy sami byliśmy w wieku naszych dzieci.

Muminki, Uszatek i Reksio

Tych kultowych postaci nie trzeba nikomu przedstawiać. Znaczna część rodziców wychowywała się na animacjach produkowanych przez Łódzkie Studio SE-MA-FOR.

Jeżeli jeszcze tego nie robiliście, koniecznie włączcie swoim dzieciom bajki z czasów, gdy mieliście po kilka lat. Możecie im też opowiedzieć, co najbardziej podobało Wam się w ulubionych bohaterach. Kto wie, może dziecko będzie miało podobne spostrzeżenia i sympatie? Wspólne oglądanie bajek to dopiero wstęp do dalszej części, czyli wizyty w Muzeum Kinematografii (pl. Zwycięstwa 1). To właśnie tam od niedawna można wziąć udział

w wystawie „Pałac pełen bajek”. Co na niej zobaczycie? Bohaterami wystawy są postaci znane z polskich bajek animowanych. Poza wymienionymi wcześniej miejsce na ekspozycji znalazło się także m.in. dla Bolka i Lolka, Filemona i Bonifacego, wróbla Ćwirka, pingwina Pik-Poka czy znacznie młodszej, ale przynajmniej tak samo sympatycznej ryjówki Florki.

Co ciekawe, każdy bohater pokazany jest w oryginalnym wydaniu. Oznacza to, że jeśli w bajce postać była lalką, jak Colargol czy Uszatek, to na wystawie zobaczymy lalki. Bolek i Lolek, Smok Wawelski, Bartolini Bartłomiej i inne postaci z kreskówek, pokazane są natomiast jako celuloidy z animacji. Można też podejrzeć inspirowane bajkami miniatury wnętrz, a nawet wejść do pokoju misia Uszatka! Na gości czeka również dużo interesującej wiedzy, jak choćby wyjaśnienie, na czym polega animacja lalkowa i rysunkowa.

Wciąż Wam mało? W takim razie wybierzcie się na wycieczkę szlakiem

„Łódź bajkowa”. W kilkunastu miejscach w mieście ustawione są rzeźby sympatycznych bajkowych postaci. Można je oglądać, dotykać i zrobić sobie pamiątkowe zdjęcie. Lubiących wyzwania zachęcamy do odwiedzenia wszystkich lokalizacji (lista obok artykułu) i zebrania pamiątkowych pieczętek.

Z magią w roli głównej

Wasze dziecko jest już za duże na klasyczne bajki? W takim razie warto mu zaproponować coś, co pobudzi ciekawość i wyobraźnię, a przy okazji poruszy ważne dla nastolatków tematy. Mowa tu o ekranizacji powieści autorstwa J. K. Rowling. Na serię o Harrym Potterze składa się osiem filmów, które dobrze jest oglądać w kolejności wydania. Gdy już wciągnięcie się w losy uczniów Hogwartu, a ich walka z Lordem Voldemortem będzie w Was budzić mnóstwo emocji, zróbcie sobie przerwę na wizytę w... kawiarni inspirowanej kultową powieścią. W Espresso Patronum

(ul. Piotrkowska 120, koniec podwórka) czeka na Was duży wybór kaw, herbat, ale też gorąca czekolada, kakao, koktajle i lemoniady. Jeśli poczujecie głód, spróbujcie gofrów w wersji słodkiej lub wytrawnej. Aż jesteśmy ciekawi, czy bardziej Was do siebie przekonają „Uśmiech mandragory”, czy raczej „Księżę półkrwi”.

Największą atrakcją kawiarni nie jest jednak menu, ale wystrój. Magiczny klimat tworzą ręcznie wykonane ozdoby, nawiązujące do powieści. Zobaczyć tu namalowany na ścianie Hogwart, drzewo genealogiczne przypominające rodzinę Blacków, a także zwierciadło Ain Eingarp i sowę Hedwigę. W tym wnętrzu na pewno poczujecie klimat fantasy. Gdybyście mieli ochotę zabrać ze sobą coś na pamiątkę tego dnia, możecie kupić różdżkę, koszulkę, plakat lub inne drobiazgi. A co kiedy wrócicie do domu? Polecamy obejrzeć kolejne części filmu albo – jeśli wolicie – sięgnąć po książkę. W końcu to od niej się wszystko zaczęło.

a.pe

SZLAK ŁÓDZI BAJKOWEJ

- **Miś Uszatek**
– Łódzkie Centrum Wydarzeń, ul. Piotrkowska 87
- **Miś Colargol**
– plac zabaw, ul. Sienkiewicza/Traugutta
- **Zaczarowany Otówek**
– Łódzki Dom Kultury, ul. Traugutta 18 (nieдоступna z powodu remontu)
- **Plastuś**
– park im. Henryka Sienkiewicza
- **Ferdynand Wspaniały**
– Galeria Łódzka, al. Piłsudskiego 15/23
- **Filemon i Bonifacy**
– Muzeum Kinematografii, pl. Zwycięstwa 1
- **Wróblek Ćwirka**
– Palmiarnia, al. Piłsudskiego 61
- **Trzy Misie**
– Centralne Muzeum Włókiennictwa w Łodzi, ul. Piotrkowska 282
- **Pingwin Pik-Pok**
– Aquapark Fala, al. Unii Lubelskiej 4
- **Maurycy i Hawranek**
– Orientarium Zoo Łódź, ul. Konstanyńska 8/10

FOTO: ZWIK, APŁ

PAMIĄTKA HISTORII MIASTA

Kanał ciekę odnaleziony w 2018 r. na ul. Lutomierskiej

Pod włazem przy ul. Zachodniej kryje się stary kanał zbudowany przy pierwszym w Łodzi cmentarzu żydowskim

Mapa z 1913 r. z zapomnianym dopływem Łódki

PRZY DAWNYM CMEN TARZU

Stary kanał na mapie

Podczas remontu nawierzchni ul. Zachodniej odnaleziono stary kanał, najpewniej pozostałość po dawnym ciekę, który kiedyś płynął wzdłuż granicy Łodzi z Bałutami. Pracownicy Zakładu Wodociągów i Kanalizacji odkryli fragment kolektora rzeczki, który przebiega przy starym cmentarzu żydowskim.

się „de Lodza”, doprowadził w 1414 r. do wydania dokumentu o lokacji miasta Ostroga nad rzeczką o tej samej nazwie. Miasto miało rozwinąć się z osady, która samorzutnie powstała przy szlaku krakowsko-łęczyckim w okresie wojen polsko-krzyżackich. Według au-

Na granicy Łodzi i Bałut

Dziś bez trudu odnajdziemy domy wzniesione przy kanale dawnej strugi i tym samym bałucko-łódzkiej granicy. Ukośne ściany starych kamienic wskazują mniej więcej jej przebieg. Struga przecinała ulicę Łągiwnicką przy ulicy Ber-

Skierowany do podziemi

Między ulicami Lutomierską i Drewnowską jeszcze po II wojnie światowej istniał otwarty kanał zwany „rowem lutomierskim”. Zobaczyć go można na zdjęciach lotniczych z czasów II wojny światowej, jest też na planach ZWIK-u. Na ulicy Drewnowskiej, na wysokości motodromu ciek niosący ścieki wpadał do Łódki. Właściciele działek, przez które przebiegał, żądali ukrycia go pod ziemią. „Ze względu na ujemne oddziaływanie na stan zdrowotny całej naszej dzielnicy prosimy o doprowadzenie kanału do porządku” – czytamy w petycji mieszkańców skierowanej do władz Łodzi w 1916 r. Godzili się oni nawet na pokrycie części kosztów inwestycji. W zbiorach Archiwum Państwowego w Łodzi odnajdziemy kosztorys budowy krytego kanału (zbudowanego z betonowych kręgów) oraz umowę z wykonawcą. agr

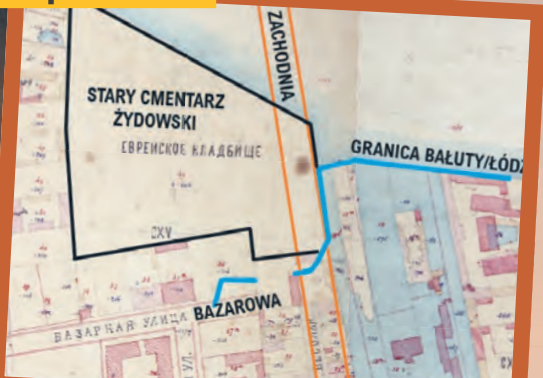
To już drugi przypadek odnalezienia kanału tej dawnej łódzkiej strugi. Po raz pierwszy pracownicy ZWIK-u natknęli się na niego w 2018 r. na ul. Lutomierskiej. Niewykluczone, że to pozostałość po ciekę zwanym Ostrogą. Część historyków twierdzi, że nad tym zapomnianym dopływem Łódki próbowano lokować miasto zwane Ostrogą już 9 lat wcześniej, zanim nadano Łodzi prawa miejskie. Należąca do biskupów włocławskich wieś Łódzia słabo się rozwijała, dlatego jej zarządca, kanonik włocławski Piotr, podpisujący

torów monografii Łódź rynek miasta Ostroga wytyczono na północ od ścieżki pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny, czyli gdzieś na północ od dzisiejszego placu Kościelnego, między ulicami Łągiwnicką i Zgierską. Tam, przez wyznaczony na płaskim terenie rynek, miała płynąć niewielka rzeczka. Jej wody według historyków brały początek na bagnach, gdzie przy skrzyżowaniu dzisiejszych ulic Wojska Polskiego z Franciszkańską. Z lokacji Ostrogi nic nie wyszło, a ostatecznie w 1423 r. powstało miasto Łódź, którego granica z wsią Bałuty biegła wzdłuż zapomnianej rzeczki.

lińskiego, ulicę Zgierską zaś w miejscu, w którym na elewacji kamienicy pod numerem 17 jest graniczna kapliczka między Bałutami a Łodzią. Ostroga płynęła równoległe do ulicy Krótkiej i przecinała teren pierwszego cmentarza żydowskiego. Dla odwodnienia nekropolii ciek oraz płynące nim nieczystości z Bałut i Starego Miasta skierowano do kanału obejścia. To właśnie jego fragment odkryto na ulicy Zachodniej. Przebiegał on przy cmentarnym murze, jest widoczny na mapie Łodzi z 1897 r. Dalej kanał skręcał z obecnej ulicy Zachodniej w ulicę Bazarową i kierował się do ulicy Lutomierskiej.

Kanał obejścia starego cmentarza żydowskiego na mapie z 1897 r.

Wzdłuż ściany tej kamienicy przy ul. Łągiwnickiej biegła granica między Bałutami a Łodzią. Przebiega tam też kanał dawnej rzeczki

Konsultujemy w kwietniu

W kwietniu przyroda budzi się do życia, a my stajemy się bardziej aktywni, zatem to doskonały miesiąc na nowe inicjatywy. Przed nami co najmniej trzy okazje, by zmieniać Łódź!

11 kwietnia będziemy dyskutować o **Planie Ogólnym dla Łodzi** – nowym najważniejszym dokumencie planistycznym w mieście. 15 kwietnia natomiast zapraszamy do rozmowy osoby mieszkające lub pracujące w okolicy ul. Piotrkowskiej oraz wszystkich, którzy chcą podzielić się swoją opinią na temat parku kulturowego. A już jutro, 4 kwietnia, wspólnie rozpoczniemy planowanie Ekobudżetu dla Łodzi.

Ekobudżet – co to?

To narzędzie podobne do Łódzkiego Budżetu Obywatelskiego – osobna pula funduszy przeznaczona na inicjatywy mieszkańców, dotyczące terenów zielonych. Realizacja Ekobudżetu

to zresztą również inicjatywa łodzian – jego utworzenie jest jedną z rekomendacji Łódzkiego Panelu Obywatelskiego „Zieleń w Mieście”, którego rozwijanie zostało wpisane w Ekopak oraz szerzej w Plan Adaptacji do Zmian Klimatu dla Miasta Łodzi.

Jak będzie wyglądała procedura Ekobudżetu? Kto będzie mógł zgłaszać projekty, kto będzie je analizował, a kto wybierał? Sposób funkcjonowania Ekobudżetu zostanie stworzony podczas konsultacji społecznych. Spotkanie odbędzie się już jutro, 4 kwietnia w sali warsztatowej Biura Aktywności Miejskiej przy ul. Tuwima 10 w godz. 17:00-19:00.

Plan Ogólny dla Łodzi – czy to ważne?

Wnioski, uwagi i rekomendacje do Planu Ogólnego dla Łodzi można wysyłać do 26 kwietnia tradycyjną

pocztą na adres Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Łodzi (al. Tadeusza Kościuszki 19, 90-418 Łódź) lub w formie elektronicznej na adres: wnioskipo@mpu.lodz.pl. Czy warto? Zdecydowanie! Plan Ogólny to dokument stanowiący część ogólnopolskiej reformy planistycznej – powstaje zamiast Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. To w tym dokumencie znajdują się zapisy wyznaczające obszary zabudowy oraz ich funkcje, rekomendacje związane z ochroną terenów przed zabudową oraz szeroko pojętym zrównoważonym rozwojem miasta. Miejska Pracownia Urbanistyczna zaprasza na spotkanie, które odbędzie się 11 kwietnia w sali warsztatowej Biura Aktywności Miejskiej przy ul. Tuwima 10 w godz. 17:00-19:00.

Park Kulturowy ulicy Piotrkowskiej

Głównym tematem spotkania, które odbędzie się 15 kwietnia w Lapidarium Detalu Architektonicznego w Łodzi (al. Kościuszki 19) w godz. 17:00-19:00, będzie ochrona kulturowego krajobrazu najważniejszej, reprezentacyjnej ulicy w naszym mieście. Omawiane będą kwestie zabezpieczenia historycznego, materialnego i niematerialnego dziedzictwa ulicy Piotrkowskiej, sposoby korzystania z jej przestrzeni oraz standardów estetycznych podkreślających jej wyjątkowość. To już ostatnie spotkanie w tej serii. Jest ono skierowane przede wszystkim do osób związanych z ulicą Piotrkowską i jej okolicą: przedsiębiorców, mieszkańców, przedstawicieli instytucji i organizacji, których codzienna aktywność skupia się w centrum miasta.

BAM

Planujemy!

Do 26 kwietnia można składać wnioski do Planu Ogólnego miasta. Ten dokument zdecydowanie, co będzie można w Łodzi budować, a czego nie. Wnioski można składać za pomocą formularza dostępnego na stronie Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Łodzi.

Wnioski w wersji papierowej należy przesać na adres Miejskiej Pracowni Urbanistycznej w Łodzi
al. Tadeusza Kościuszki 19, 90-418 Łódź

Wnioski w formie dokumentu elektronicznego należy wysłać na adres: wnioskipo@mpu.lodz.pl lub poprzez platformę ePUAP

SPOTKANIE INFORMACYJNE

KIEDY? 11 kwietnia, godz. 17:00

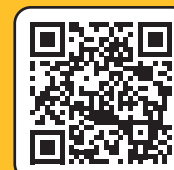
GDZIE? Fabryka Aktywności Miejskiej przy ul. Tuwima 10

CHCESZ WIEDZIEĆ WIĘCEJ? Zadzwoń

42 628 75 57; 42 628 75 40; 42 628 75 58;
42 628 75 64; 42 628 75 22

DOWIEDZ SIĘ WIĘCEJ

Ekobudżet:

Park Kulturowy dla ulicy Piotrkowskiej:

OGŁOSZENIA MIEJSKIE

PREZYDENT MIASTA ŁÓDZI

informuje, że w dniach od 3 kwietnia 2024 r. do 24 kwietnia 2024 r., na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miasta Łodzi przy ul. Piotrkowskiej 104, wywieszane będą wykazy nieruchomości przeznaczonych do oddania w użyczenie na czas nieoznaczony, położonych w Łodzi, przy:

- ul. Feliksa Perla 7 (część działki nr 347/7 w obrębie P-6 KW LD1M/00143175/5) i ul. Feliksa Perla 5 (część działki nr 347/8 w obrębie P-6, KW LD1M/00143175/5) o łącznej powierzchni 157 m², na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Feliksa Perla 5;
- al. Włókniarzy bez numeru (działka nr 86/1, działka nr 86/2 w obrębie P-7, KW LD1M/00352461/5, część działki nr 87/3 w obrębie P-7, KW LD1M/00371862/5) i ul. Wapiennej bez numeru (działka nr 89/1 w obrębie P-7, KW LD1M/00007217/7, i działka nr 90/5 w obrębie P-7, KW LD1M/00371862/5) o łącznej powierzchni 3190 m², na rzecz Wspólnoty Mieszkaniowej przy ul. Wapiennej 26.

WIELKIE ZMIANY w łódzkim ZOO

Po spektakularnym sukcesie Orientarium łódzki ogród zoologiczny rozpoczyna kolejne wielkie inwestycje. Jeszcze w tym roku ruszą prace na budowie 3-hektarowej sawanny oraz jedynego w Polsce podziemnego zoo.

Sawanna to projekt, który na trzech ogromnych wybiegach połączy kilka gatunków zwierząt afrykańskich, m.in. zebry, żyrafy i ptaki. Podziemne zoo natomiast umożliwi poznawanie zwierząt, które na co dzień żyją pod powierzchnią gruntu.

Na wyciągnięcie ręki
Teren sawanny zostanie podzielony na trzy strefy, a wybiegi będą się wzajemnie przenikać. Zwiedzający skorzystają ze specjalnych kładek, przerzuconych ponad przejściami dla zwierząt. To właśnie dzięki nim goście zoo będą mieli wrażenie,

że różne gatunki stworzeń są niemal na wyciągnięcie ręki i poczują się jak na afrykańskim safari. Trasa zwiedzania sawanny będzie przebiegać przez punkty widokowe na różnych wysokościach, co umożliwi lepszą obserwację interakcji między połączonymi gatunkami.

– Chcemy, aby na wspólnym wybiegu zamieszkały zebry, żyrafy, gazy, strusie. W części „półpustyni” ich sąsiadami będą kudu małe, dikdiki, guźce, mangusty i adakasy. W ramach inwestycji powstanie także woliera ptaków afrykańskich. Przebywać w niej będą m.in. dławigady, marabuty, sekretarze i dzioborożce abisyńskie – zapowiada Tomasz Józwick z zarządu łódzkiego zoo.

Podziemne tajemnice

Drugą ważną i równie spektakularną inwestycją łódzkiego ogrodu będzie budowa podziemnego zoo. Żeby zobaczyć wszystkie niesamowite zwierzęta, trzeba będzie

oczywiście zejść... pod ziemię. Przechadzając się korytarzami takimi jak w kopalni lub jaskini, zobaczymy zwierzęta z niemal każdego zakątka globu. Będą to m.in. mrówniki, wombaty, chomiki europejskie, węże i trzmiele podziemne.

– Mamy nadzieję, że uda nam się pozyskać do podziemnego zoo karaczany jaskiniowe. Ten gatunek został odkryty w jaskiniach w Gwinei dopiero w 2004 r., a w zaledwie 5 lat później uznany za wymarły w naturze ze względu na całkowite zniszczenie środowiska życia. Nieformalny program hodowlany koordynowany jest przez zoo w Munster. Gatunek ten daje wiele okazji do działań edukacyjnych opartych o powszechnie nielubiane zwierzę – dodaje Tomasz Józwick.

Zwierzęta, które spędzają pod ziemią tylko część swojego życia, będą miały specjalnie zbudowane wybiegi zewnętrzne, żeby można je było obserwować zarówno pod ziemią,

jak i na otwartym terenie. Nowy pawilon powstanie w bezpośrednim sąsiedztwie budynku „Nocny Świat”.
PK-S

INFO

Orientarium Zoo Łódź to nowoczesny pawilon prezentujący faunę i florę Azji Południowo-Wschodniej. Obiekt zajmuje powierzchnię blisko 10 pełnowymiarowych boisk piłkarskich. To największy tego typu pawilon w Polsce oraz jeden z największych i najnowocześniejszych w Europie. Można tu spotkać m.in. największe w Polsce stado słoni indyjskich, zagrożone wyginięciem orangutany sumatrańskie czy gigantyczne krokodyle gawialowe.

Orientarium zostało nagrodzone w kilku prestiżowych konkursach, m.in. European Property Awards 2022-2023 oraz Grand Prix SARP 2023.

Stronę przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce
SERII KRZYŻÓWEK Z KORONĄ

Materiał wybuchowy	Baletnik	Popielnica	Instrument z klawiaturą	Mieszanka gazu i ciała stałego	Miękka kredka o delikatnej kresce	Ludwik, były polityk	Urszula dla bliskich	Ubiór do joggingu	Renifer z Kanady	Można je zrywać ze śmiechu	
Część Niemiec		Woń zwierzyny dla psa myśliwskiego	7		9	Postać w sztuce	Lek do odkażania skóry	5	10		
		Kotew w murze	Doktor, kompan Sherlocka Holmesa	Koleżanka Oli	Granit lub gnejs	Imię niemiec. cesarzy	Japoński trunek	Nadbałtyckie kąpielisko	Roślinny tłuszcz	Pasza dla zwierząt	Miejsce dla VIP-ów na widowni
Boczna w kościele	13	2				Zbiera się na dzień	Weki w spiżarni				
Łóżko na plaży	Rozum, umysł			1		Starogrecka moneta	Merda nim pies	Odmiana jabłoni			Rozwarty w wieloboku
			4			Mączka z palmy		Wyspa - miejsce zsyłki Napoleona			
Nad nią Łowicz	Raz, Dwa, ... - zespół		6		Wierzba szara inaczej		Oznaka, symptom	Mebel dla ucznia		Poślubiony żonie	8
			3			Baggio, były wł. piłkarz					
								Kulesza, Buzek lub Młynarska			

Rozwiązaniem jest imię i nazwisko polskiej aktorki.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----

Dawny posiadacz ziemski	Typ żaglowca	Król u Szekspira	Bezładny ciąg wyrazów	Iglesias, piosenkarz	Auguste, francuski malarz impresjonista	Twarz poetycko	Gouda do kanapki	Diana, piosenkarka	Wykonuje napisy w metalu	Wilczy ząb		
Rasowy wierzchowicz		Przyrząd do robienia piany			7	Złocistobrunatna odmiana ochry	Część krzesła			6		
		Ciąg strzałów po sobie	Pagaj pomocny żeglarszowi	11	Odmiana wierzby	"Etatowy" kolejkowicz	Dawna jednostka objętości	Tuzin tuzinów	Catherine ...-Jones	Plama z atramentu	Główna strona monety	Samoobsługa w większym sklepie
Bogini niezgody		8				Wytwórnia stali	Poryw nad morzem					
Nieżyt nosa	Członek jednego ze zborów					Godło rodowe	Część należności	Płyta stołu	Uczeń szkoły wojskowej		1	5
			Obszerniejszy od balkonu			Góry - granica Europy			Lipowska, aktorka	12	2	Potomek
Gryczana lub jagłana	Włoskie pozdrowienie				Pisemna rozmowa internetowa	9	4	Szeroki nóż				Cecha charakterystyczna
			Wydatek dla nabywcy									
						Ozdobny kamień w pasemka		13				
									Pospolite drzewo iglaste			

Rozwiązaniem jest imię i nazwisko polskiego aktora.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----	----

„Krzyżówki z Koroną”
-DOSKONAŁE O KAŻDEJ PORZE ROKU

KORONA

SUDOKU ŁATWE

3			2		9			
	7	5	4					
	1		7			8	4	
7		6	1					5
8								2
9				8	6			1
	8	7		1		6		
				5	1	3		
			9	4				8

SUDOKU ŚREDNIE

	5			8				
				6	5			1
4		2					8	
2			6			8		
7	4			3			6	2
		9		4				3
	7					9		8
1		4	5					
			1				2	

SUDOKU ŚREDNIE

		2	8					6
			3	6				8
		9		1				5
		4						3
			5		7			9
7	6						2	
	4			9			8	
	1			4	8			
	9				6	1		

Sudoku przygotowała redakcja najpopularniejszej w Polsce serii Krzyżówek z Koroną

TU NAS ZNAJDZIESZ W PONIEDZIAŁKI, ŚRODY I PIĄTKI

DARMOWA GAZETA „ŁÓDŹ.PL“ JEST DOSTĘPNA W MIEJSCACH:

- Wszystkie **FILIE BIBLIOTEKI MIEJSKIEJ**
Sprawdź adresy na WWW.BIBLIOTEKA.LODZ.PL
- **MIEJSKIE CENTRA MEDYCZNE**
- Lokalizacje **URZĘDU MIASTA ŁÓDZI**
- Filie **MIEJSKIEJ STREFY KULTURY**
- **OGRÓD BOTANICZNY**
- **ORIENTARIUM**
- **OGRÓD BOTANICZNY/PALMIARNIA**
- **AQUAPARK FAŁA**
- **WODNY RAJ**
- Wybrane sklepy **DELIKATESY MIĘSNE GROT**
- Wszystkie sklepy sieci **NETTO** w Łodzi
- Większość **DOMÓW POMOCY SPOŁECZNEJ**
- **CAFFE PRZY ULICY**
- **Cukiernie DYBAŁSKI**
- **RYNKI** na terenie miasta
- Wybrane lokalizacje **Zakładu Piekarsko-Gukierniczego PIEKARENKA**
- **AUTOBUSY I TRAMWAJE MPK** na głównych liniach
- **PRZYSTANKI KOMUNIKACJI MIEJSKIEJ** przy głównych arteriach miasta
- Tereny **SPÓŁDZIELNI MIESZKANIOWYCH**
- **MANUFAKTURA**
- W części sieci **GAMA**
- Siedziba **ŁSI**
- **E.LECLERC** sklep i stacja benzynowa
- **CARREFOUR** Zarzewska
- **CH JAGIENKA**
- **KWADRACIAK** Inowrocławska/Żubardzka
- **POD ZEGAREM** Żubardź
- **DJ-MAR** Turmie 1
- Wiele **SKLEPÓW SPOŻYWCZYCH** na terenie Łodzi
- **PH ORANŻADA** Wujaka 7, Pojezierska 2/6
- **Z PIECA RODEM** wszystkie lokalizacje na terenie Łodzi
- **BIESIADA CATERING** Stefana 2
- **RAJSKIE JADŁO** Traktorowa 63
- **SUSHI KUSHI** Roosevelta 7
- **BAR U JANOSIKA** Janosika 52
- **ORION Business Tower** Sienkiewicza 85/87
- **CENTRUM BIZNESU** Piłsudskiego 3
- **BIUROWIEC** Piotrkowska 270
- **TEXTORIAL PARK** Fabryczna 17
- **CENTRUM BIZNESOWE** Milionowa 21
- **CENTRUM BIZNESOWE FAKTORIA** Dowborczyków 25
- **TEO PARK** Wersalska 47
- **STARA DRUKARNIA** Gdańska 130
- **BIUROWIEC** Politechniki 22/24
- **URBANICA** Wróblewskiego 18
- **Biuro COTTON HOUSE** Sterlinga 27/29
- **NOWA FABRYCZNA** Składowa 35

oraz w wielu innych punktach na terenie Łodzi

kolportaz@biblioteka.lodz.pl

Złap za uchwyt, odchyl klapę i weź gazetę „Łódź.pl“

UWAGA

Gazetę znajdziesz w autobusach i tramwajach MPK na głównych liniach

AWANS O KROK

Jeśli nie dojdzie do trzęsienia ziemi, to w środowy wieczór 3 kwietnia koszykarze ŁKS-u CoolPack powinni zameldować się w kolejnej rundzie fazy play-off drugoligowych rozgrywek.

W sporcie nie można lekceważyć żadnego przeciwnika, jednak myśląc o sukcesach, trzeba też znać swoją wartość i być pewnym własnych możliwości. Dlatego też trudno sobie nawet wyobrazić, że w decydującej fazie sezonu łodzianie mogliby się potknąć już na pierwszej

przeszkodzie. Tym bardziej że do rewanżowego starcia z ekipą AMW Flota Gdynia przystąpią z blisko czterdziestopunktową zaliczką!

Zespół prowadzony przez trenera Jarosława Krysiwicza w bieżących rozgrywkach już trzy razy okazał się zdecydowanie lepszy od koszykarzy z Trójmiasta. W rundzie zasadniczej w Zatoce Sportu ŁKS CoolPack pokonał Flotę 88:54, a w Gdyni zwyciężył 86:35. Nic więc dziwnego, że do konfrontacji

w pierwszej rundzie play-off łodzianie przystąpili w roli murowanego faworyta. I w pierwszym meczu potwierdzili, że są zdecydowanie lepszą drużyną. Tym razem wyjazdowe starcie z Flotą wygrali 104:67 (20:8, 38:15, 24:19, 22:25), a punktowy udział w tej wygranej mieli wszyscy zawodnicy. Najskuteczniejszy okazał się Norbert Kulon, który na swoim koncie zapisał 19 „oczek”. Dwucyfrowy dorobek mieli również: Kacper Dominiak (15 pkt.), Piotr Keller (14 pkt.), Iwo

Maćkowiak i Jakub Karwowski (12 pkt.). Na tym etapie rywalizacji o awansie do kolejnej rundy decyduje wynik dwumeczu. Spotkanie rewanżowe w Zatoce Sportu rozpocznie się w środę, 3 kwietnia o godz. 19:00.

MD

Radosne święta piłkarek UKS SMS

Tegoroczna Wielkanoc była wyjątkowo radosna dla piłkarek UKS-u SMS. Łodzianki wróciły na podium Orlen Ekstraligi Kobiet i zapewniły sobie awans do półfinału Orlen Pucharu Polski, więc w doskonałych nastrojach mogły zasiąść przy świątecznych stołach.

Kilka dni wcześniej musiały się jednak mocno namęczyć, by z pucharowej rywalizacji wyeliminować najsłabszą ekipę ekstraligowych rozgrywek. Z pewnością wpływ na taki obrót sprawy miało wcześniejsze spotkanie ze Stomilanką. W meczu 15. kolejki podopieczne trenera Marka Chojnackiego

wygrały w Olsztynie 4:0 i ten wynik uspił ich czujność. Rozgrywany przy ul. Milionowej ćwierćfinał Orlen Pucharu Polski miał być formalnością, a okazał się horrorem. W Łodzi Stomilanka zagrała dużo lepiej niż przed własną widownią, braki w umiejętnościach nadrabiała ambicją oraz determinacją i niewiele brakowało, by sprawiła sensację. Przyjezdne nie dały sobie strzelić gola z gry, a brońące trofeum piłkarki UKS-u SMS złamały ich opór dopiero w serii rzutów karnych. W tym elemencie piłkarskiego rzemiosła łodzianki okazały się zdecydowanie lepsze.

Zwyciężyły 4:1 i zameldowały się w półfinale Orlen Pucharu Polski, w którym zmierzą się z GKS-em Katowice. Drugą parę tworzą AP Orlen Gdańsk i Śląsk Wrocław. Mecze półfinałowe zaplanowano na 24 kwietnia.

W sobotę, 13 kwietnia podopieczne Chojnackiego wrócą natomiast do rywalizacji o punkty. Tego dnia na boisko przy ul. Milionowej przyjadą zawodniczki AJ-u Kraków, które w 15 dotychczasowych meczach zgromadziły 14 punktów i w tabeli Orlen Ekstraligi zajmują dziewiątą lokatę. Trzeci w klasyfikacji UKS SMS ma na koncie

27 „oczek”. Spotkanie z AJ-em Kraków rozpocznie się o godz. 12:00.

MD

FOT.MAT.PRAS.

NIESPODZIANEK NIE BYŁO

Zgodnie z oczekiwaniami na dwóch meczach rywalizację w fazie play-off zakończyły koszykarki ŁKS-u i Widzewa. Dla obu ekip sukcesem był już jednak sam awans do pucharowej fazy rozgrywek.

Prowadzony przez trenera Piotra Zycha ŁKS w grupie A zakończył rundę zasadniczą na siódmej pozycji, a kierowany przez trenerkę Annę Chodęryć Widzew rywalizację w grupie B - na ósmej pozycji. W pierwszej rundzie fazy play-off trzeba więc było mierzyć się ze znacznie wyżej notowanymi rywalkami, które wywiązały się z roli faworytek i po dwóch zwycięstwach przypieczętowały awans do kolejnej rundy. W grupie A ŁKS musiał walczyć z GTK VBW Gdynia, czyli zespołem, który rundę zasadniczą zakończył na drugiej pozycji. Nad Bałty-

kiem łodzianki przegrały 52:65 (16:18, 13:21, 11:14, 13:12), a w Zatoce Sportu uległy rywalkom 59:79 (14:22, 10:15, 14:14, 21:28). Podobny przebieg miała rywalizacja Widzewa z najlepszym zespołem grupy B. W starciu z AZS-em Politechnika Korona Kraków Widzewianki pod Wawelem poległy 66:88 (20:29, 16:15, 11:21, 19:23), natomiast w hali MOSiR przy ul. Małachowskiego przegrały 43:67 (12:12, 16:15, 5:21, 10:19). Niepowodzenia w fazie play-off nie zmieniły oceny sezonu 2023/2024, który dla ŁKS-u i Widzewa był zdecydowanie lepszy od poprzednich rozgrywek. Przed rokiem obie drużyny toczyły rozpaczliwą walkę o utrzymanie, a o miejscach w czołowych ósemkach poszczegól-

nych grup mogły jedynie zważyć z umiarkowanym optymizmem spoglądać na przyszłość. MD

WIELKANOC W KRATKĘ

Piłkarska Ekstraklasa miała wyjątkowo pracowite święta. Kolejka rozpoczęła się w Wielką Sobotę i była kontynuowana w lany poniedziałek. Łódzcy piłkarze spędzali je w zupełnie odmiennych nastrojach. ŁKS przyjął lekcję od Jagielloni Białystok, a Widzew pokonał u siebie Koronę Kielce.

Jako pierwsi na boisko wybiegli Rycerze Wiosny. Po ostatnich trzech meczach bez porażki zaczęły się pojawiać ciche głosy o sprawnieniu dużej niespodzianki w Białymstoku. Statystyki były zdecydowanie przeciwko łodzianom - Jaga to najlepsza ofensywa ligi, a ŁKS to najgorsza defensywa. Marcin Matysiak liczbom kłaniać się nie chciał i od początku nastawił zespół ofensywie, co niestety dość szybko się zemściło.

Po kilku minutach niezłej gry Duma Podlasia zdominowała rywala i za sprawą Nene otworzyła wynik. Piachu w tryby dosypała jeszcze czerwona kartka dla Adriana Louveau, po której ŁKS doszczętnie się posypał. Szkolne błędy w obronie, brak pomysłu na wyprowadzenie piłki i ogólna bezradność aż raziły. Finalnie lider Ekstraklasy robił czerwoną latarnię aż 6:0. Jeżeli zespół spod znaku przepłataniki chce zachować choćby iluzoryczne szanse na utrzymanie, musi szybko się pozbiierać i pokonać Cracovię.

Widzew dominuje

W zupełnie innych nastrojach święta kończyli zawodnicy Widzewa. Byli oczywistymi faworytami w starciu z Koroną Kielce, ale broniący się przed

spadkiem Złocisto-Krwiści mogli być bardzo groźnym rywalem. Okazało się jednak, że przyjeźdźni od początku stanowili wyłącznie tło dla Widzewa. Murowali się we własnym polu karnym, sporadycznie atakowali i niemal nie oddawali celnych strzałów. RTS kontrolował wydarzenia na boisku, lecz na bramkę musiał długo czekać. Dopiero w doliczonym czasie gry pierwszej połowy gola zdobył Imad Rondić. Po wznowieniu Korona była nieco bardziej aktywna, ale to Widzew strzelał. Na 2:0 z rzutu wolnego podwyższył Fran Alvarez. Bezpieczny wynik uspił gospodarzy i wprowadził nonszalanecję w ich poczynania, co musiało się zemścić. Jauhenij Szykauka zdobył bramkę kontaktową i końcówka zapowiadała

EKSTRAKLASA
26. KOLEJKA

JAGIELLONIA BIAŁYSTOK **6:0** ŁKS ŁÓDŹ

- 12' Nene
- 41' Marczuk
- 64' Imaz
- 69' Pululu (K)
- 78' Kubicki
- 83' Nene

33' Louveau

się emocjonująco. Na szczęście dla Widzewa a blyskiem geniuszu popisał się Antoni Klimek, który uderzył z daleka i ustalił wynik na 3:1. W następnej kolejce RTS zagra na własnym boisku z Piastem Gliwice, ŁKS uda się zaś do Krakowa na mecz z Cracovią.

PB
FOT.LODZ.PL

- 45+1' Rondić
- 57' Alvarez
- 86' Klimek

75' Szykauka

EKSTRAKLASA
26. KOLEJKA

WIDZEW ŁÓDŹ **3:1** KORONA KIELCE

ŁÓDZKA POGODYNKA

ŚRODA

13°C

Imieniny
obchodzą:
Antoni, Ryszard,
Cieszygor, Jakub,
Pankracy, Renata

03.04

CZWARTEK

15°C

Imieniny
obchodzą:
Benedykt, Wacław,
Ambroży, Izidor,
Zdzimir

04.04

BALATON, KĘS
I RARYTAS

KARTKA Z KALENDARZA

Bar Balaton na poczłtwyce z lat 70. XX w.

4 kwietnia 1963 r. otwarto pierwszy w Łodzi bar szybkiej obsługi Balaton, w pawilonie zaprojektowanym przez warszawskich architektów przy ul. A. Struga 6/10.

Był to na owe czasy prawdziwy gastronomiczny kombajn. Na parterze budynku działał bar szybkiej obsługi w stylu szwedzkim z podgrzewaną ladą, ale funkcjonowały też garmażeria i dział cukierniczy. Na piętrze znajdowała się kawiarnia, w której urządzano dancingi.

W 1974 r. budynek przeszedł remont, który przeprowadzono na piłkarski mundial w RFN, m.in. zamontowano tam spory telewizor. W trakcie inauguracji przy głoŃnej muzyce na uczestników spadły dwa klosze lamp, ale występ Orłów Kazimierza Górskiego był znakomity.

DziŃ w obiekcie znajdują się market, apteka i klub muzyczny. W tym samym czasie powstał drugi bar szybkiej obsługi - Kęs przy ul. Obrońców Stalingradu (ul. Legionów), a trzeci - Rarytas - przy pl. Niepodległości otwarto w 1965 r.

Warto przypomnieć, że w czasach PRL-u funkcjonowało w Łodzi 20 barów bezalkoholowych - w tym trzy wspomniane wcześniej duże jadłodajnie, gdzie serwowano tradycyjne dania kuchni polskiej. W niektórych można było zamówić piwo, ale jedynie do tzw. konsumpcji, czyli z jakąś przekąską. Oprócz nich działało jeszcze w mieście ok. 25 barów mlecznych. Były to mniejsze placówki, w których serwowano przekąski, kanapki, napoje oraz głównie dania jarskie: zupy, jajecznice, pierogi, naleŃniki, kasze i bigos. agr

Nieistniejący już bar Rarytas na pl. Niepodległości

Rodzinne
miasto

W czasie wizytacji Łodzi i okolic w 1820 r. Rembieliński sporządził raport, w którym wymienił czynniki, mające zadecydować o utworzeniu w Łodzi osady włókienniczej. Wskazał m.in. na tereny rządowe wokół miasta, korzystne warunki hydrograficzne oraz położenie przy trakcie, dobre zaopatrzenie w surowce budowlane, jak również obecność w okolicach kolonistów - rzemieŃlników i robotników. No i wreszcie dążenie do „ożywienia tamtejszej okolicy, zapóŃnionej dotychczas w rozwoju”.

W raporcie Rembieliński zanotował: „(...) Udałem się do mia-

POMNIK
POCZĄTKÓW
MIASTA
ŁÓDZI

RAJD RAJMUNDA

sta Łodzi, równie jak Zgierz na tymże samym trakcie piotrkwskim, lecz nad inną rzeką, także wśród borów połoŃzonego: przez to zarobkowym stać się może miejscem. Przed trzema jeszcze laty wezbrał woda w rzece tamtejszej zniósł zupełnie młyn rządowy z upustem, który pod samym stał miastem, można by w tem miejscu dobry wybudować folusz, cegielnię wystawić i budującym się rękodzielnikom z bliskiego boru rządowego, który tam żadnej nie ma ceny, drzewa bezpłatnie udzielić (...)”.

Krótko i na temat!
agr

Jedynym obiektem w miasteczku był drewniany kościółek na Górkach Plebańskich

KONKURENCJA W CZTERECH JĘZYKACH

ŁÓDZKIE GAWĘDY

Fenomen dawnej łódzkiej prasy polegał na tym, że już od końca XIX w. ukazywało się kilkanaście gazet, i to w czterech językach, mimo że połowę półmilionowego miasta stanowili analfabeci. Oprócz polskich tytułów: „Dziennika Łódzkiego”, „Rozwoju”, „Gońca”, a potem „Kurier”, do grupy gazet niemieckich należały „Lodzer Zeitung”, a także założona przez L. Zonera „Lodzer Tageblatt” (1881-1905). „Lodzer Zeitung” ukazywała się najdłużej i była lojalna wobec władz carskich. „Lodzer Tageblatt” została założona jako pismo konkurencyjne, lecz nie osiągnęła takiej poczytności. „Łódzkiej Listok” (1894-1914) był rosyjskim organem urzę-

dowym, z kolei w jidysz ukazywały się np. „Najer Foks-blat” i „Lodzer Togblat”.

Od 1902 r. wychodziła „Neue Lodzer Zeitung”, konkurująca z „Lodzer Zeitung”. Łódzcy Niemcy twierdzili, że nowa gazeta jest zbyt propolska, a stara zbyt prorosyjska i za prawdziwie niemiecką uważali „Lodzer Rundschau”, założoną w 1912 r., którą władze carskie zamknęły po 15 miesiącach. Redakcje większości łódzkich gazet znajdowały się przy ul. Piotrkowskiej.

„Lodzer Zeitung”, kierowana przez rodzinę Petersilgów mieściła się w ich domu przy ul. Piotrkowskiej 86.

„Neue Lodzer Zeitung” była drukowana przy ul. Piotrkowskiej 15. Przy ul. Piotrkowskiej 81 mieściło się np. biuro gazety „Promień”, a pod numerem 292 czasopisma „Entomolog Polski”, zaś przy ul. Piotrkowskiej 87 redakcja „Textil-Journal”. Księgarnia Fiszera wydawała od 1899 r. ilustrowane pismo „Ognisko Rodzinne”. Najskuteczniejszymi sprzedawcami byli jednak uliczni gazeciarze. agr

KRYMINAŁKI
ZNAD ŁÓDZI
TIURMA
PRZY ULICY
DŁUGIEJ

Budynek dawnego więzienia przy ul. Gdańskiej Fot. MTN

Ze względu na ciasnotę panującą w ratuszowym więzieniu na Nowym Rynku, władze podjęły starania o wybudowanie nowego aresztu. W 1884 r. przystąpiono do wzniesienia budynku więziennego przy zbiegu ulic Konstantynowskiej (Legionów) i Długiej (Gdańska). Urochomienie więzienia nastąpiło 9 października 1885 r. W kolejnych miesiącach trafili tam członkowie partii „Proletariat”, a wkrótce okazało się, że „Łódzinska tiumra” nie jest w stanie pomieścić wszystkich aresztowanych za wykroczenia polityczne. W 1892 r. podczas tzw. buntu łódzkiego więzienie było tak przepełnione, że władze uruchomiły jego filię. Podobnie było podczas rewolucji w latach 1905-1907, kiedy więzienie zapełniło się uczestnikami tychże wydarzeń. Z tego

powodu wielu skazanych wywożono do pobliskiego lasu i tam rozstrzeliwano, a setki innych wysłano na katorgę.

Jeden z najtragiczniejszych okresów to lata represji porewolucyjnych. W lutym 1908 r. na zewnętrznym dziedzińcu więzienia wzniesiono szubienicę, na której do kwietnia 1909 r. wykonano 104 egzekucje. Pierwszy z wyroków wykonano 15 lutego 1908 r. Zginął wówczas 20-letni bojowiec PPS-u Kacper Pilarek. Funkcję więzienną budynek spełniał także podczas I wojny światowej, międzywojnia, okupacji niemieckiej (więzienie kobiece) i po wojnie do 1953 r. Obecnie mieści się tu Muzeum Tradycji Niepodległościowych, które dokumentuje tamten mroczny czas. agr